dosar nr. 4-24063835-05-4r-19112024 Judecătoria Cahul, sediul central
Judecător Gorlenco Inga

D E C I Z I E
în numele Legii

07 martie 2025 mun. Cahul

Colegiul judiciar al Curții de Apel Sud, sediul Cahul
în componența:
președintele completului de judecată Vitalie Movilă,
judecătorii Serghei Pilipenco, Dmitrii Fujenco,

a judecat fără prezența părților recursul ordinar, declarat de Cravcenco Olga și cel înaintat de avocatul Galupa Marina în interesele lui Cravcenco Olga împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul central din 02 octombrie 2024, pronunțată în cauza contravențională în privința persoanei fizice:

Cravcenco Olga, IDNP *****, născută la *****, cetățean al Republicii Moldova, domiciliat în *****

acuzată de comiterea contravenției prevăzută de art. 238 alin. (2) Cod contravențional

C O N S T A T Ă:

La data de 26 mai 2024, subofițerul superior al Serviciului patrulare Cahul, Taraclia, Vulcănești al Direcției de Patrulare „Sud" a INSP - agent principal Dănăilă Constantin, a întocmit în privința lui Cravcenco Olga*, procesul-verbal cu privire la contravenție* seria nr. MAI06 174745 în baza art. 238 alin. (2) Cod contravențional, iar ca temei s-a invocat faptul că, la data de 26.05.2024 în jurul orei 12:00, în municipiul Cahul str. Frunze, 57, Cravcenco Olga conducea mijlocul de transport de model KIA cu numărul de înmatriculare *****, unde s-a parcat în loc neregulamentar în municipiul Cahul str. M. Frunze 57.

Acțiuni, care au fost calificate în baza art. 238 alin. (2) Cod contravențional, conform indicilor calificativi: *"staționarea sau parcarea în locuri interzise"*.

Prin *decizia de sancționare*, subofițerul superior al Serviciului patrulare Cahul, Taraclia, Vulcănești al Direcției de Patrulare „Sud" a INSP - agent principal Dănăilă Constantin i-a aplicat lui Cravcenco Olga sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 30 unități convenționale, echivalentul sumei de 1 500 lei.

Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI06 174745 din 26.05.2024 în baza art. 238 alin. (2) Cod contravențional, la data de 29 mai 2024 Cravcenco Olga a depus *contestație*, solicitând anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare seria nr. MAI06

174745 din 26.05.2024, prin care a fost sancționată conform art. 238 alin. (2) Cod contravențional cu amendă în mărime de 30 unități convenționale, echivalentul sumei de 1 500 lei, cu încetarea procesului contravențional.

Astfel, *prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul central din 02 octombrie 2024* a fost admisă parțial contestația depusă de Cravcenco Olga împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI06 174745 din 26 mai 2024 întocmit în baza art. 238 alin. (2) Cod contravențional, prin care a fost sancționată cu amendă în mărime de 30 unități convenționale, echivalentul sumei de 1 500 lei. Fiind modificată decizia de sancționare din 26 mai 2024, în partea aplicării pedepsei sub formă de amendă, cu stabilirea unei noi sancțiuni sub formă de amendă în mărime de 18 unități convenționale, echivalentul sumei de 900 lei, față de Cravcenco Olga. În rest, contestația depusă de Cravcenco Olga împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI06 174745 din 26 mai 2024 întocmit în baza art. 238 alin. (2) Cod contravențional și a deciziei de sancționare întocmită în baza acestuia se respinge, ca fiind neîntemeiată.

În dezacord cu hotărârea primei instanțe, *Cravcenco Olga și avocatul Galupa Marina în interesele lui Cravcenco Olga au depus cereri de recurs*, prin care au solicitat casarea hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul central din 02 octombrie 2024, și emiterea unei noi hotărâri de încetare a procesului contravențional, în temeiul nulității procesului – verbal cu privire la contravenție.

Cererile de recurs fiind motivate prin faptul că, consideră neîntemeiată soluția instanței de fond așa cum, la rubrica aprecierea instanței de judecată, se începe cu referire la cuprinsul procesului-verbal şi indică, că *cuprinde toate menţiunile prevăzute la art. 443 şi 445 Cod contravenţional*. Deci, rezultă că instanța nici nu a studiat procesul-verbal deoarece nu se poate indica la faptul că *cuprinde toate menţiunile prevăzute la art. 443 şi 445 Cod contravenţional,* în condiția că lipsesc explicațiile (obiecțiile) contravenientei, lista actelor din anexă....

Mai mult ca atât, în rubrica *obiecţiile şi probele victimei:* agentul constatator face inscripția: în prezența cetățeanului Кравченко, iar în procesul verbal nu se menționează despre existența *victimei* sau martorilor cu indicarea familiei lor. La fel, nu este indicat despre careva anexe, deşi la materialele dosarului sunt explicații şi fotografii, nu sunt indicate mijloacele tehnice folosite.

De asemenea, menționând partea apărării că, instanța de judecată face referire la un șir de norme de drept Contravenționale şi menționează: *”contrar faptului că se invocă în contestație că a fost încălcat dreptul la un traducător pentru Cravcenco Olga, instanța de judecată constată că lipsesc probe din care să rezulte că ultima ar fi solicitat un traducător sau interpret în momentul întocmirii procesului - verbal cu privire la contravenţie şi decizia de sancționare, iar faptul*

că dânsa semnează cu litere în limba rusă sau că a depus contestația nemotivată în limba rusă nu este un indiciu că este vorbitoarea doar de limba rusă şi că nu posedă limba de stat”.

Astfel, fiind menționat că, consideră neîntemeiată poziția instanței de fond că contravenienta nu a *solicitat* traducător şi nu a prezentat probe că nu cunoaște limba de stat. Or, legislația în vigoare prevede expres şi obligatoriu că funcționarul *asigură* cu interpret persoana şi nu este obligația persoanei să *solicite* în ce limbă urma să discute şi să solicite interpret, dacă e să se admită că funcționarul nu cunoaște limba rusă. Deşi, instanța de judecată indică că, chipurile contestatara nu a prezentat *probe* că este vorbitoarea doar de limba rusă, dar trece cu vederea faptul, că nici agentul constatator nu a prezentat *probe* referitor la contrariul, deşi dânsul este obligat să acționeze în aşa mod să nu încalce drepturile persoanei inclusiv la interpret. Fiind menționat că, este de mirare faptul că, contestația contravenientei şi semnătură în limba rusă nu este un *indiciu* pentru instanță, în asemenea condiție instanța urma să argumenteze această soluție a sa şi să demonstreze prin mijloace cunoașterea limbii de stat de contravenientă.

Odată cu depunerea și a cererii de recurs Cravcenco Olga a indicat că, nu cunoaște limba de stat, dar nu putea să se opună cerințelor angajatului poliției, astfel a îndeplinit toate solicitările, inclusiv semnarea în locurile indicate, fără a înțelege textul scris și fără a bănui că va fi făcută vinovată, or, nimeni nu i-a explicat ce era scris și care era vina ei, cu atât mai mult că, nu cunoaște limba de stat și nu a înțeles ce se întâmplă, la școală rusă chiar învățând. Iar, ulterior, după primirea actului, s-a adresat la un jurist și a înțeles că, a fost făcută vinovată chiar dacă accesul a fost blocat de autobuz, dar nu de mașina ei mică, care era parcată sub perete, ceea ce se vede și din fotografie. Or, spațiul din perete și autobuz era mic și nu era acces pentru alt automobil, iar dacă vecinul era blocat de mașina ei, se adresa direct la ea ca s-o mute să poată ieși.

Mai mult ca atât, agentul constatator a văzut că, ea a vorbit în limba rusă și probabil de aceea și a întocmit procesul-verbal în limba de stat ca ea să nu înțeleagă nimic, fără a-i oferi posibilitatea să indice obiecțiile ei.

Alt argument invocat de recurent este cel prin care invocă că, referitor la actul de învinuire instanța indică: *”din analiza actului de învinuire, instanța notează faptul că de către agentul constatator a fost respectată prevederea citată la întocmirea procesului contravențional, acestea au fost respectate pe deplin, astfel, fiind indicate atât data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii, cât şi fapta contravențională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție şi încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției”*. Faptul că, se invocă că agentul constatator indică în

fabula învinuirii precum că, la data de 26.05.2024 în jurul orei 12:00, în municipiul Cahul str. Frunze, 57, Cravcenco Olga conducea mijlocul de transport de model KIA cu numărul de înmatriculare (...), unde s-a parcat în loc *neregulamentar* în municipiul Cahul str. Frunze 57, iar la rubrica pct. 6 indică că, ultima a încălcat prevederile pct. 70 Regulamentul circulației rutiere, nu constituie temei de declarare nulității actului de învinuire, deoarece acțiunile lui Cravcenco Olga corect au fost calificate în prevederile art. 238 alin. (2) Cod contravențional, conform indiciilor-parcare *neregulamentară,* fiind indicat şi de agentul constatator descrierea articolului de învinuire.

Art. 238 alin. (2) Cod contravențional prevede *staționare* sau *parcare.* Dar încălcarea se impune a fi pct. 70 din Regulamentul Circulației Rutiere care prevede *staționare.* Deci, norma din Codul contravențional trebuie să rezulte din Regulamentul Circulației Rutiere. În cazul dat instanța de judecată la încălcarea din art. 238 alin. (2) Cod contravențional (staționare sau parcare) atribuie prevederile pct. 70 din Regulamentul Circulației Rutiere (staționare) în condiția că agentul califică ca *parcarea.* Deci, dacă agentul a avut în vedere *parcarea* atunci şi Regulamentul Circulației Rutiere urma să stipuleze prevederile legate de *parcare,* dar nu le-a indicat deoarece nu au fost încălcate de contravenientă. Instanța de fond, însă în hotărârea sa înserează indicii calificativi parcare neregulamentară considerând aplicarea normei de drept la staționare legală, ceia ce nu se justifică.

Astfel, invocându-se de partea apărării că, instanța de judecată greșit face referire la art. 7 şi 73 din Regulamentul circulației rutiere, ieșind din limita învinuirii imputate, asumându-şi obligația de învinuit completând şi majorând învinuirea. Dar agentul califică acțiunile în baza pct. 70 din Regulamentul circulației rutiere. Deci, instanța indică încălcarea, pe care nu a stabilit-o agentul constatator, ceea ce denotă faptul că, dacă polițistul a întocmit procesul – verbal cu încălcări și omisiuni, instanța din proprie inițiativă poate să schimbe data, locul, prenumele, articolul, esența încălcării și să aplice o sancțiune.

Menționând Cravcenco Olga că, s-a adresat în instanța de judecată pentru protecție, iar instanța rapid a corectat toate greșelile și omisiunile polițistului, acceptând poziția acestuia, dar nu pe cea a contestatarei, în final sancționând-o chiar mai aspru decât polițistul. Ceea ce în opinia lui Cravcenco Olga denotă faptul că, a fost încălcat accesul liber la justiție așa cum, instanța de judecată în urma examinării contestației proprii, tot pe Cravcenco Olga a sancționat-o.

Însă, instanța trece cu vederea faptul că automobilul este parcat nu pe traseu sau stradă dar pe terenul aferent casei locative în ogradă.

În cadrul ședinței de judecată agentul constatator a confirmat faptul că, în afară de KIA alături era un microbuz care într-adevăr închidea trecerea. Acest autobus se vede clar şi pe poza prezentată de agenta (oglinda autobusului) şi pe pozele prezentate de apărare. Explicația agentului a fost foarte interesată, dânsul în

ședința de judecată a menționat că nu a întocmit proces - verbal conducătorului autobusului, deoarece era cu numere străine şi conducătorul nu era de găsit fiind necunoscut, dar Cravcenco Olga era acasă. Mai mult ca atât, instanța își asumă atribuțiile agentului constatator și modifică și sancțiunea aplicată de agent, fără a face referire la normă de drept, dar nu face referire deoarece o asemenea normă lipsește. Codul contravențional stipulează expres prevederile legate de hotărârea judecătorească (încetare sau sancționare). Cu atât mai mult că, modificarea sancțiunii îi agravează situația contravenientei în propriul recurs, ceia ce nu se admite nici de legislația națională nici de CEDO. Dacă sancțiunea inițială de 1 500 lei achitată în 3 zile prezintă 750 lei, atunci sancțiunea modificată de instanță prezintă 900 lei, care nu mai poate fi achitată în trei zile, potrivit art. 34 alin. (3) Cod contravențional.

Totodată, din hotărârea instanței de judecată şi din procesul-verbal al ședinței de judecată rezultă că, instanța a audiat martorul Peru Veceslav în lipsa părților din proces şi în afara ședinței de judecată de examinare în fond, încălcind dreptul părților de a da întrebări pentru stabilirea tuturor circumstanțelor cauzei. Or, ședința de judecată de examinarea fondului cauzei cu participarea părților a avut loc la 25.09.2024 şi careva martor la această ședință, nu a fost audiat. Aceasta a fost unica ședință de judecată de examinarea contestației, cu pronunțarea hotărârii pentru 02.10.2024.

Mai mult ca atât instanța de judecată nici nu s-a expus asupra tuturor argumentelor din contestație şi anume asupra punctelor 1, 2, 5, 7-8, 11, iar toate cele menționate în ansamblu, denotă necesitatea admiterii recursului depus, cu casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de admitere a contestației depuse.

În drept, cererea de recurs fiind întemeiată pe prevederile art. 6 CEDO, pct. 7, pct. 70 și pct. 73 din Regulamentul circulației rutiere, art. 34, art. 238, art. 441, art. 443, art. 445, art. 451^1-451^2, art. 462, art. 473 Cod contravențional.

Procedura de înștiințare a părților a fost executată integral.

Totodată, este de menționat faptul că, părților le-au fost expediate cererile de recurs menționate, și prin înștiințarea nr. 3854 din 22 noiembrie 2024, le-a fost comunicat despre necesitatea prezentării referinței la cererea de recurs depusă, până la data de 13 ianuarie 2025. Și, așa cum, referința nu a fost depusă până la data stabilită, termen care este unul de decădere, instanța de recurs a examinat cauza în baza materialelor dosarului.

Verificând materialele cauzei contravenționale şi analizând în complex argumentele invocate în raport cu criticile formulate în recurs, Colegiul judiciar conclude asupra necesității admiterii recursurilor declarate, cu casarea hotărârii

primei instanțe și emiterii unei noi hotărâri de anulare a deciziei agentului constatator și încetare a procesului contravențional în temeiul nulității procesului-verbal cu privire la contravenție, din următoarele considerente.

Art. 471 Cod contravențional stipulează că, *„(1) recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. (2) Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței. (3) Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudență, precum şi la cererea motivată a părţilor, instanţa de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea şedinţei de judecată, cu citarea părţilor pentru prezentare la proces”*.

Conform art. 468 alin. (1) Cod contravențional *„recursul împotriva hotărîrii judecătoreşti contravenționale se declară în termen de 15 zile de la data pronunțării hotărîrii judecătoreşti sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe hotărîrea judecătorească, în condițiile art.463 alin.(1)”*.

Din materialele cauzei se desprinde că, instanța de fond a emis hotărârea contestată la data de 02 octombrie 2024, hotărâre care a fost expediată în adresa părților la data de 07 octombrie 2024. Cererea de recurs fiind depusă de Cravcenco Olga la data de 16 octombrie 2024, iar la data de 11 decembrie 2024 a depus cererea în care a invocat motive suplimentare. Mai mult ca atât, la data de 17 octombrie 2024 avocatul Galupa Marina în interese lui Cravcenco Olga a depus cerere de recurs împotriva hotărârii menționate (f.d.64-79, 100-103), deci fără omiterea termenului de depunere a recursului.

Colegiul judiciar notează că, potrivit art. 466 lit. d) Cod contravențional *„hotărârile judecătoreşti contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri: ... hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde dispozitivului pronunțat după deliberare”*.

În conformitate cu art. 1 Cod contravențional *„(1) prezentul cod este lege a Republicii Moldova care cuprinde norme de drept ce stabilesc principiile şi dispoziţiile generale şi speciale în materie contravențională, determină faptele ce constituie contravenţii şi prevede procesul contravențional şi sancţiunile contravenționale”*. Iar, la art. 9 Cod contravențional este stipulat că *”(2) nimeni nu poate fi supus de două ori răspunderii contravenționale pentru una şi aceeași faptă”*.

Mai mult ca atât, art. 442 Cod contravențional prevede că, *”(1) procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator*

pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui”.

Este de notat faptul că, conform art. 374 Cod contravențional *”(2) procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părților şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea şi soluționarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condițiilor care au contribuit la săvîrşirea contravenției. (2[1]) Procesul contravențional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvîrşirea contravenției. (3) Procesul contravențional se desfăşoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internațional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte. (4) În cadrul procesului contravențional, prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează conform prevederilor Legii nr.133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal”*.

Mai mult ca atât, scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor şi libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum şi în prevenirea săvârșirii de noi contravenții.

Sarcina probei revine organelor oficiale şi nu persoanei acuzate, iar concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Orice dubiu de neînlăturat este în favoarea persoanei acuzate.

În conformitate cu art. 5 Cod contravențional *”(1) nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârşirea unei contravenții, nici supus sancțiunii contravenționale decât în conformitate cu legea contravențională. (2) Interpretarea extensivă defavorabilă şi aplicarea prin analogie a legii contravenționale sînt interzise*. Iar, potrivit art. 7 Cod contravențional, *persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod”*.

Potrivit art. 425 Codul contravențional *”(3) aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetînd toate probele administrate în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege”*.

Din materialele dosarului se desprinde că, la data de 26 mai 2024, subofițerul superior al Serviciului patrulare Cahul, Taraclia, Vulcănești al Direcției de Patrulare „Sud” a INSP - agent principal Dănăilă Constantin, a întocmit în privința

Olgăi Cravcenco, procesul-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI06 174745 în baza art. 238 alin. (2) Cod contravențional, iar ca temei s-a invocat faptul că, la data de 26.05.2024 în jurul orei 12:00, în municipiul Cahul str. Frunze, 57, Cravcenco Olga conducea mijlocul de transport de model KIA cu numărul de înmatriculare *****, unde s-a parcat în loc neregulamentar în municipiul Cahul str. M. Frunze 57.

Acțiuni, care au fost calificate în baza art. 238 alin. (2) Cod contravențional, conform indicilor calificativi: *”staționarea sau parcarea în locuri interzise”*, iar agentul constatator a indicat art. 238 (2) CC RM - parcare neregulamentară. Deci, fără identificarea indiciilor calificativi ai contravenției comise (f.d.8).

Iar, prin decizia de sancționare, subofițerul superior al Serviciului patrulare Cahul, Taraclia, Vulcănești al Direcției de Patrulare „Sud” a INSP - agent principal Dănăilă Constantin i-a aplicat lui Cravcenco Olga sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 30 unități convenționale, echivalentul sumei de 1 500 lei.

Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI06 174745 din 26.05.2024 în baza art. 238 alin. (2) Cod contravențional, la data de 29 mai 2024 Cravcenco Olga a depus contestație, solicitând anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare seria nr. MAI06 174745 din 26.05.2024, prin care a fost sancționată conform art. 238 alin. (2) Cod contravențional cu amendă în mărime de 30 unități convenționale, echivalentul sumei de 1 500 lei, cu încetarea procesului contravențional.

Astfel, Judecătoria Cahul, sediul central la 02 octombrie 2024 a pronunțat hotărârea, prin care a fost admisă parțial contestația depusă de Cravcenco Olga împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI06 174745 din 26 mai 2024 întocmit în baza art. 238 alin. (2) Cod contravențional, prin care a fost sancționată cu amendă în mărime de 30 unități convenționale, echivalentul sumei de 1 500 lei. Fiind modificată decizia de sancționare din 26 mai 2024, în partea aplicării pedepsei sub formă de amendă, cu stabilirea unei noi sancțiuni sub formă de amendă în mărime de 18 unități convenționale, echivalentul sumei de 900 lei, față de Cravcenco Olga. În rest, contestația depusă de Cravcenco Olga împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI06 174745 din 26 mai 2024 întocmit în baza art. 238 alin. (2) Cod contravențional și a deciziei de sancționare întocmită în baza acestuia se respinge, ca fiind neîntemeiată.

Și, în dezacord cu hotărârea primei instanțe, Cravcenco Olga și avocatul Galupa Marina în interesele lui Cravcenco Olga au depus cereri de recurs, prin care au solicitat casarea hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul central din 02 octombrie 2024, și emiterea unei noi hotărâri de încetare a procesului contravențional, în temeiul nulității procesului – verbal cu privire la contravenție.

Este de menționat că, art. 6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului consacră dreptul la un proces echitabil, iar reieșind din jurisprudența

CEDO (hotărârea Zilberberg vs R. Moldova) contravenția comportă un caracter „penal” în sensul articolului art. 6 al Convenției și în cauza contravențională părțile se bucură de garanțiile Convenției.

La caz, instanța de recurs constată că, prima instanță eronat a examinat cauza contravențională în raport cu prevederile art. 458 Cod contravențional, verificând superficial valabilitatea formală a procesului-verbal cu privire la constatarea contravenției din 26.05.2024, primordial prin prisma calității acuzației formulate de agentul constatator, corespunzător prevederilor art. 442-443, art. 445 Cod contravențional, apoi privind respectarea exigenților de conținut, care la fel, pot atrage nulitatea procesului-verbal al contravenției, și care *apriori* exclud orice necesitate și obligație a instanței să purceadă la soluționarea chestiunilor prevăzute la art. 458 alin. (1), lit. a), b), c), d), e) Cod contravențional.

Subsecvent, o deficiență admisă de agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, care atrage nulitatea acestui act, este că, fapta contravențională descrisă nu include toate semnele componenței contravenției imputate, precum și lipsa indicării separată a indiciilor calificativi al elementelor constitutive a contravenției. Calificarea contravenției este determinarea şi constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite şi semnele componenței contravenției, prevăzute de norma contravențională.

În conformitate cu art. 473 alin. (1), pct. 2), lit. b) Cod contravențional *”(1) după examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: 2) admite recursul, casînd hotărîrea atacată, parțial sau integral, şi adoptă una dintre următoarele soluții: b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărîri, însă fără a înrăutăți situația contravenientului. (2) Decizia instanței de recurs se pronunță integral sau doar dispozitivul, urmînd a fi redactată în cel mult 3 zile”*.

Instanța de recurs reține argumentele recurentului, precum că la judecarea cauzei contravenționale, prin hotărârea atacată, instanța de judecată a admis erori la examinarea cauzei contravenționale. Or, legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute de art. 443 Cod contravențional este obligatorie pentru agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, prin prisma art. 445 Codul contravențional.

În circumstanțele expuse, colegiul judiciar notează că, la etapa constatării faptei contravenționale agentul constatator a admis erori procesuale, întocmind procesul-verbal al contravenției contrar exigențelor stabilite la art. 443 Cod contravențional, care atrag nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție.

Or, art. 238 alin. (2) Cod contravențional instituie răspunderea pentru: *„staționarea sau parcarea în locuri interzise”*.

La descrierea în procesul-verbal a faptei pretins săvârșite este indicat că: *„la data de 26.05.2024 în jurul orei 12:00, în municipiul Cahul str. Frunze, 57, Cravcenco Olga conducea mijlocul de transport de model KIA cu numărul de înmatriculare *****, unde s-a parcat în loc neregulamentar în municipiul Cahul str. M. Frunze 57, ignorând prevederile pct. 70 din Regulamentul Circulației Rutiere, prin ce a comis contravenția prevăzută de art. 238 (2) CC RM – parcare neregulamentară”* (f.d.8).

Astfel, instanța de recurs menționează că, încadrarea juridică a acțiunilor făptuitorului Cravcenco Olga nici nu poate fi raportată faptei descrise în procesul-verbal cu privire la contravenție. Așa cum, art. 238 alin. (2) Cod contravențional prevede răspunderea contravențională pentru *„staționarea sau parcarea în **locuri interzise**”*. Iar, agentul constatator în procesul – verbal cu privire la contravenție a fost indicat Cravcenco Olga a parcat în loc neregulamentar, încadrând însă fapta în baza art. 238 alin. (2) Cod contravențional – ***parcare neregulamentară***, invocând și încălcarea prevederilor pct. 70 din Regulamentul Circulației Rutiere, care stipulează *staționarea*.

În circumstanțele expuse, colegiul judiciar notează că, în cazul în care agentul a avut în vedere *parcarea* atunci şi din Regulamentul Circulației Rutiere urma să stipuleze prevederile legate de *parcare*, dar nu le-a indicat. Instanța de fond, însă în hotărârea sa înserează indicii calificativi parcare neregulamentară considerând aplicarea normei de drept la staționare legală, ceia ce nu se justifică. Mai mult ca atât, instanța de fond în hotărârea contestată face trimitere la prevederile pct. 7 şi 73 din Regulamentul circulației rutiere, chiar dacă, agentul constatator califică acțiunile în baza pct. 70 din Regulamentul circulației rutiere.

Astfel, colegiul judiciar notează că, în rândul deficiențelor admise de agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, este reținută lipsa indicilor calificativi ale elementelor constitutive ale contravenției. Or, indicarea doar a expresiei *„art. 238 (2) Cod contravențional – parcare neregulamentară”*, nu redă elementele calificative ale componenței acestei contravenții, și anume: *„staționarea sau parcarea în locuri interzise”*, iar de toate acestea instanța de fond nu a ținut cont la emiterea hotărârii contestate

Prin urmare, agentul constatator nu a reflectat în procesul-verbal cu privire la contravenție fapta contravențională (descriind insuficient fapta, nu a redat în concret circumstanțele de fapt cu indicarea concretă a încălcării stabilite), elementele contravenției imputate, indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției, fapt care și-a produs efectul nulității chiar în momentul întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție din 26.05.2024. Or, procesul-verbal cu privire la contravenție nu conține încadrarea juridică a

faptei indicată în mod concret, totodată, nu cuprinde nici indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției indicate concret. Deci, în speță, agentul constatator a descris doar formal fapta, circumstanțele comiterii, iar din cele menționate și anexate la materialele cauzei nu este clar de ce locul parcări este neregulamentar sau interzis.

Astfel, colegiul judiciar notează că, cerința descrierii în cuprinsul procesului-verbal cu privire la contravenție, în concret, a acțiunii sau inacțiunii autorului faptei săvârșite, are o natură imperativă, întrucât, în lipsa unei descrieri corespunzătoare a faptei, instanța nu poate exercita controlul efectiv de legalitate și temeinicie al actului de acuzare (procesului-verbal), rațiunea instituirii ei fiind aceea de a permite instanței de judecată cercetarea legalității actului constatator, prin stabilirea faptelor materiale și verificarea încadrării juridice. Și cel mai important, lipsa unei descrieri corespunzătoare a faptei constituie o încălcare esențială a dreptului la apărare.

Descrierea faptei contravenționale reținute de agentul constatator prin expunerea circumstanțelor de fapt care nu reflectă o componență de contravenție, echivalează cu neîndeplinirea cerinței privind descrierea faptei contravenționale și atrage nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție.

Prin instituirea exigențelor de la art. 443 alin. (1), lit. d), e) Cod contravențional, agentului constatator îi revine obligația de a descrie fapta contravențională săvârșită pe deplin, cu specificarea acțiunii/inacțiunii autorului și a tuturor circumstanțelor ce ar reda faptei un caracter contravențional, și **să expună indicii calificativi ai elementelor constitutive ale contravenției**. În consecință, descrierea generic-simplificată a faptei contravenționale, fără a evidenția toate elementele componenței contravenției, atrage nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție.

Conform art. 445 Cod contravențional *„(1) neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a mențiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunță la numărul de identificare personal şi la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia,* ***a circumstanțelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenționale săvîrşit****e şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.* ***(2) Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei****”.*

În corespundere cu prevederile art. 443 alin. (1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde: *”d)* ***fapta contravențională****, locul şi timpul săvîrşirii ei,* ***circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice****, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; e)* ***încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției****”*.

La caz, procesul-verbal cu privire la contravenție din 26.05.2024 a fost întocmit cu nerespectarea exigenților de conținut, ce condiționează nulitatea acestui proces-verbal al contravenției, conform art. 445 Cod contravențional, în temeiul ne consemnării indiciilor calificativi ai contravenției. Așa cum, norma materială contravențională – art. 238 Cod contravențional în baza căreia a fost încadrată juridic fapta imputată lui Cravcenco Olga, prevede încălcarea regulilor de oprire şi neacordarea de prioritate pietonilor şi altor participanți la traficul rutier. Iar, indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției date, care se regăsesc la aliniatul 2 al acestui articol, constituie staționarea sau parcarea în locuri interzise. Însă, procesul-verbal al contravenției din 26.05.2024 întocmit în privința lui Cravcenco Olga, nu conține încadrarea juridică a faptei, indicată în mod corect și nici indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției indicate, nu au fost reflectate corect și concret, circumstanțele comiterii faptei fiind menționate vag, iar din probele existente la dosar nu rezultă că, locul parcării este interzis.

În circumstanțele expuse, este de menționat că, conform art. 10 Cod contravențional *”constituie contravenție fapta – acțiunea sau inacțiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracțiunea, săvîrşită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancțiune contravențională”*.

Pentru a se constata existența unei fapte contravenționale şi, implicit, pentru a se antrena răspunderea contravențională a unei persoane este necesar a se dovedi comportamentul ilicit al acesteia, prin întrunirea cumulativă a laturii obiective şi a celei subiective a contravenției.

În speță, însă, fiind examinată cauza, instanța de fond nu a ținut cont de faptul că, potrivit art. 381 Cod contravențional *”(1) orice persoană are dreptul la satisfacția efectivă din partea instanței de judecată competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile şi interesele sale legitime. (2) Orice persoană are dreptul la examinarea şi la soluționarea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanță independentă, imparțială, legal constituită, care să acționeze în conformitate cu prezentul cod. (3) Reprezentantul autorității competentă să soluționeze cauza contravențională nu poate participa la examinarea cauzei dacă are, direct sau indirect, un interes care i-ar putea afecta*

imparţialitatea. (4) Autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atît circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante”.

În speță, însă, la descrierea faptei contravenționale agentul constatator: a descris incomplet fapta imputată, astfel că fapta descrisă nu include toate semnele componenței contravenției imputate, este reținută lipsa indicilor calificativi ai elementelor constitutive a contravenției, or indicarea că, a încălcat pct. 70 din Regulamentul circulației rutiere și a expresiei *„art. 238 (2) Cod contravențional – parcare neregulamentară”*, nu include dispoziția acestei norme materiale, și anume: încălcarea regulilor de oprire şi neacordarea de prioritate pietonilor şi altor participanți la traficul rutier, care se poate manifesta prin staționarea sau parcarea în locuri interzise. Iar, la caz, procesul – verbal cu privire la contravenție nu conține încadrarea juridică a faptei, indicată în mod corect și nici indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției menționate, nu au fost reflectate corect și concret, circumstanțele comiterii faptei fiind menționate vag.

Astfel, în speță, agentul constatator nu a expus elementele calificative a componenței contravenției imputate lui Cravcenco Olga, elementele calificative ale contravenției nu pot fi deduse nici din circumstanțele de fapt expuse de agentul constatator în procesul-verbal al contravenției din 26.05.2024.

În consecință, casarea hotărârii instanței de fond se impune prin faptul că, agentul constatator nu a reflectat în procesul-verbal cu privire la contravenție descrierea detaliată a faptei contravenționale și elementele contravenției imputate, fapt care și-a produs efectul nulității chiar în momentul întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție din 26.05.2024.

În această ordine de idei, din punct de vedere al legalității formale a procesului-verbal cu privire la contravenție, se constată că acesta a fost încheiat cu încălcarea dispozițiilor legale incidente, în lipsa mențiunilor relevante și obligatorii prevăzute de art. 445 și 443 Cod contravențional, care nu pot fi înlăturate în cursul judecării cauzei, fapt care generează nulitatea absolută a procesului-verbal al contravenției și încetarea procesului contravențional.

Potrivit art. 461 Cod contravențional *„în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vre-unul din temeiurile prevăzute la art.441 şi 445, instanța încetează procesul contravențional”*. Iar, conform art. 473 alin. (1), pct. 2), lit. a), b) Cod contravențional *„după examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: ... admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, şi adoptă una din următoarele soluții: dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului contravențional în cazurile prevăzute la*

art.441; rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, însă fără a înrăutăți situația contravenientului”.

Ținând cont de cele menționate supra, în ansamblu, instanța de recurs notează că, prima instanță nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele de fapt importante pentru soluționarea corectă a cauzei, fapt ce denotă necesitatea admiterii recursurilor depuse de Cravcenco Olga și cel înaintat de avocatul Galupa Marina în interesele lui Cravcenco Olga. Fiind necesară casarea integrală a hotărârii contestate, cu rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri de anulare a deciziei agentului constatator și încetare a procesului contravențional în privința lui Cravcenco Olga învinuită de comiterea contravenției prevăzută de art. 238 alin. (2) Cod contravențional, în temeiul nulității procesului – verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 174745 din 26.05.2024.

În baza celor expuse, potrivit prevederilor art. 466, art. 473 alin. (1), pct. 2) lit. a), b), art. 474 Cod contravențional, Colegiul judiciar

D E C I D E:

Se admit recursurile declarate de Cravcenco Olga și cel înaintat de avocatul Galupa Marina în interesele lui Cravcenco Olga.

Se casează integral hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul central din 02 octombrie 2024, pronunțată în cauza contravențională privind-o pe Cravcenco Olga de comiterea contravenției prevăzută de art. 238 alin. (2) Cod contravențional.

Se rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, după cum urmează:

Se admite contestația depusă de Cravcenco Olga.

Se anulează decizia agentului constatator subofițerul superior al Serviciului patrulare Cahul, Taraclia, Vulcănești al Direcției de Patrulare „Sud” a INSP - agent principal Dănăilă Constantin, emisă la 26.05.2024, prin care Cravcenco Olga a fost sancționată cu amendă în mărime de 30 unități convenționale, echivalentul a 1 500 lei pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (2) Cod contravențional.

Se încetează procesul contravențional în privința lui Cravcenco Olga de comiterea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (2) Cod contravențional, în temeiul nulității procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 174745 din 26.05.2024.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător Vitalie Movilă

Judecătorii Serghei Pilipenco

Dmitrii Fujenco